

*Agencija za trg
vrednostnih papirjev*

***LETNO POROČILO O DELU AGENCIJE ZA TRG
VREDNOSTNIH PAPIRJEV ZA LETO 1997***

I.	UVOD	3
1.	PRAVNI POLOŽAJ, NALOGE, ORGANI IN DELOVNA SKUPNOST AGENCIJE	3
1.1.	Pravni položaj	3
1.2.	Bistvene naloge Agencije.....	3
1.3.	Organi Agencije	4
1.3.1.	Strokovni svet	4
1.3.2.	Nadzorni svet	4
1.3.3.	Direktor	5
1.4.	Delovna skupnost Agencije.....	5
II.	DELO AGENCIJE V LETU 1997	5
1.	NADZOR.....	5
1.1.	Pregledovanje informacijskih baz.....	5
1.2.	Zunanji nadzor	5
1.2.1.	Nadzor nad javno ponudbo vrednostnih papirjev.....	6
1.2.2.	Nadzor poslovanja borzno posredniških družb in bank.....	6
1.2.2.1.	Nadzor s pregledovanjem poročil in informacijskih baz podatkov	6
1.2.2.2.	Zunanji nadzor	6
1.2.2.3.	Najpogosteje ugotovljene nepravilnosti	7
1.2.2.4.	Ukrepi, ki so bili izrečeni proti tem družbam	7
1.2.3.	Nadzor poslovanja družb za upravljanje, ki upravljajo pooblašcene investicijske družbe	7
1.2.4.	Nadzor poslovanja družb za upravljanje, ki upravljajo vzajemne sklade.....	8
1.2.5.	Nadzor KDD – Centralno klirinško depotne družbe d.d., Ljubljana	9
1.2.6.	Nadzor Ljubljanske borze	10
2.	IZDAJA DOVOLJENJ	10
2.1.	Izdaja dovoljenj za poslovanje finančnih institucij	10
2.1.1.	Investicijski skladi in družbe za upravljanje.....	10
2.1.2.	Borzno posredniške družbe	12
2.2.	Izdaja dovoljenj za javno ponudbo vrednostnih papirjev	13
2.3.	Izdaja dovoljenj borznim posrednikom in članom uprav družb za upravljanje	16
2.4.	Soglasja Agencije k aktom Ljubljanske borze in KDD – Centralne klirinško depotne družbe	16
3.	PRIPRAVA PODZAKONSKIH AKTOV IN PREDLOGOV ZA SPREMEMBO ZAKONOV	17
3.1.	Sprejeti podzakonski akti	17
3.2.	Predlogi za spremembo zakonov	19
4.	POSTOPKI PRED SODIŠČI V ZVEZI Z DELOM AGENCIJE	19
4.1.	Ustavno sodišče Republike Slovenije	20
4.2.	Vrhovno sodišče Republike Slovenije	20
5.	STIKI Z INVESTITORJI IN DRUGIMI INSTITUCIJAMI	21
6.	PRIPRAVA REGISTROV IN DRUGIH JAVNIH PODATKOV	23

POROČILO O DELU AGENCIJE ZA TRG VREDNOSTNIH PAPIRJEV ZA LETO 1997

I. UVOD

Agencija za trg vrednostnih papirjev na podlagi 152. člena zakona o trgu vrednostnih papirjev (Ur.l. RS št. 6/94) predlaga Državnemu zboru Republike Slovenije v potrditev poročilo o svojem delu.

1. PRAVNI POLOŽAJ, NALOGE, ORGANI IN DELOVNA SKUPNOST AGENCIJE

1.1. Pravni položaj

Agencija za trg vrednostnih papirjev (v nadaljevanju: Agencija) je bila ustanovljena z zakonom o trgu vrednostnih papirjev (Uradni list RS, št. 6/94, v nadaljevanju: ZTVVP), ki je začel veljati 13.3.1994.

Agencija opravlja poleg nalog določenih z ZTVVP tudi naloge iz zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje (Uradni list RS, št. 6/94, 25/97, 32/97 popr., v nadaljevanju: ZISDU) ter naloge iz zakona o prevzemih (Uradni list RS, št. 47/97, v nadaljevanju: ZPRE).

1.2. Bistvene naloge Agencije

Agencija ima naslednje pomembnejše naloge in pristojnosti:

- nadzor (pooblaščenih) družb za upravljanje, vzajemnih skladov, investicijskih družb in pooblaščenih investicijskih družb, borze, klirinško-depotne družbe ter borzno posredniških družb in bank, ki opravljajo posle z vrednostnimi papirji (slednjih v tem delu njihovega poslovanja) in nadzor nad postopki po ZPRE,
- priprava podzakonskih aktov na podlagi ZTVVP, ZISDU in ZPRE,
- izdaja dovoljenj za poslovanje finančnih institucij po ZTVVP in ZISDU, ki so:
  - borzno posredniške družbe,
  - (pooblaščene) družbe za upravljanje,
  - (pooblaščene) investicijske družbe,
  - vzajemni skladi,

- borza,
- klirinško-depotna družba,
- izdaja dovoljenj za javno ponudbo vrednostnih papirjev,
- izdaja dovoljenj za ponudbo za odkup,
- organiziranje izpitov borznih posrednikov in članov uprav družb za upravljanje,
- dajanje soglasij k aktom Ljubljanske borze,
- dajanje soglasij k aktom Klirinško-depotne družbe,
- priprava registrov in drugih zbirk podatkov s področja trga kapitala, ki so dostopni javnosti.

1.3. Organi Agencije

Organi Agencije so: strokovni svet, nadzorni svet in direktor Agencije.

1.3.1. Strokovni svet

Strokovni svet sestavlja devet članov, od tega šest članov iz vrst neodvisnih strokovnjakov, predstavnik Banke Slovenije, predstavnik Ministrstva za finance in predstavnik Ministrstva za ekonomske odnose in razvoj. Člane strokovnega sveta in predsednika strokovnega sveta iz vrst neodvisnih strokovnjakov imenuje Vlada Republike Slovenije za dobo štirih let. Člani strokovnega sveta ne smejo biti pogodbeno vezani, zaposleni ali imeti lastniških deležev pravnih oseb, ki jim Agencija izdaja dovoljenje oziroma soglasje za poslovanje, in ne smejo opravljati nalog v organih političnih organizacij.

Člani strokovnega sveta so bili: dr. Dušan Mramor (predsednik), mag. Božo Jašovič, mag. Igor Kušar, dr. Marijan Kocbek, Marjan Odar dipl. oec., dr. Nina Plavšak, dr. Edo Pirkmajer, Andrej Simonič dipl. iur. in Aleš Žajdela dipl. iur..

Strokovni svet je pristojen za sprejemanje splošnih aktov Agencije in za odločanje o posamičnih zahtevah. Izdaja dovoljenj, soglasij in drugih odločitev o posamičnih zadevah, ob smiselni uporabi določb zakona o pravnem postopku, poteka v senatu, ki ga sestavljajo člani strokovnega sveta.

Strokovni svet je imel v letu 1997 21 rednih sej in 6 korespondenčnih sej.

1.3.2. Nadzorni svet

Nadzorni svet Agencije po drugem odstavku 158. člena ZTVP nadzira poslovanje Agencije.

Nadzorni svet so sestavljali trije člani, ki jih je imenoval Državni zbor Republike Slovenije za dobo štirih let. Člani so bili: dr. Nevenka Hrovatin (predsednica), Matjaž Miklavc, dipl. iur. in Borut Stanič, dipl. iur..

Nadzorni svet je imel v letu 1997 3 seje. Obravnaval je gradiva, ki jih je Agencija v sprejem posredovala Državnemu zboru Republike Slovenije, pregledoval poslovanje Agencije in

izvajanje nalog Agencije po ZTVVP, ZISDU in ZPRE ter se seznanjal s postopki pred Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije in Ustavnim sodiščem Republike Slovenije, v katerih je bila kot stranka udeležena Agencija.

1.3.3. Direktor

Direktor Agencije na podlagi prvega odstavka 158. člena ZTVVP vodi poslovanje Agencije in organizira njeno delo.

Direktor Agencije je bil v letu 1997 mag. Igor Kušar.

1.4. Delovna skupnost Agencije

Ob koncu leta 1997 je bilo v Agenciji zaposlenih 22 delavcev. Izobrazbena struktura je bila naslednja: ena doktorica znanosti, pet magistrrov znanosti, dvanajst zaposlenih z visoko strokovno izobrazbo, dve zaposleni z višjo in dve zaposleni s srednjo strokovno izobrazbo.

II. DELO AGENCIJE V LETU 1997

1. NADZOR

Agencija opravlja nadzor na dva načina: v prostorih Agencije s pregledovanjem informacijskih baz ter z zunanjim nadzorom.

1.1. Pregledovanje informacijskih baz

Nadzor s pregledovanjem informacijskih baz je zastavljen za borzno posredniške družbe in družbe za upravljanje, ki morajo redno poročati Agenciji na podlagi podzakonskih aktov. Nekateri podatki se sporočajo dnevno, drugi pa mesečno ali trimesečno oziroma ob nastanku dogodka, za katerega obstaja obveznost poročanja. V Agenciji je vzpostavljen sistem oblikovanja interne baze teh prejetih podatkov in njihovo redno analiziranje, ki je podlaga za podrobnejši zunanji nadzor oziroma tudi neposredno ukrepanje.

1.2. Zunanji nadzor

V letu 1997 je bilo začelih 25 postopkov zunanjih nadzorov, in sicer 12 nadzorov nad potekom javnih prodaj, 12 nadzorov nad poslovanjem borzno posredniških družb in en nadzor nad poslovanjem družbe za upravljanje, ki upravlja pooblašene investicijske družbe. V letu 1997 so se zaključili tudi nekateri postopki, ki so bili začeti v letu 1996.

1.2.1. Nadzor nad javno ponudbo vrednostnih papirjev

Pooblastilo za nadzor postopka javne ponudbe vrednostnih papirjev ima Agencija v skladu s 35. členom ZTVP. Agencija je v letu 1997 sistematično nadzirala postopke javne ponudbe vrednostnih papirjev. V prvi polovici leta so bile med njimi še javne prodaje delnic iz lastninskega preoblikovanja, s koncem junija pa se je rok veljavnosti lastninskih certifikatov iztekel. Skupaj je Agencija v letu 1997 opravila 12 nadzorov postopka javne ponudbe vrednostnih papirjev, od tega vseh 8 javnih prodaj delnic v okviru lastninskega preoblikovanja. Od 12 nadzorov jih je bilo v letu 1997 zaključenih 11, nadzor javne ponudbe zamenljivih obveznic Nike investiranje in razvoj d.d., Brežice pa je potekal tudi v začetku leta 1998 – večji del roka za javno ponudbo sega v leto 1998.

Sistematičen nadzor javnih ponudb vrednostnih papirjev, predvsem v postopku lastninskega preoblikovanja, je dosegel svoj namen, saj v letu 1997 ni bilo ugotovljenih posebnih nepravilnosti – praksa zbiranja pooblastil za zastopanje na skupščini in ponujanja pristopa k delniškim sporazumom je bila v celoti opuščena.

1.2.2. Nadzor poslovanja borzno posredniških družb in bank

1.2.2.1. Nadzor s pregledovanjem poročil in informacijskih baz podatkov

V letu 1997 je pričel veljati podzakonski akt, ki je opredelil obveznost poročanja Agenciji s strani borzno posredniških družb in bank. Pooblaščenim udeležencem so dolžni mesečno poročati o strukturi svojih naložb in agregatno za njihove stranke. Borzno posredniške družbe in banke morajo poročati tudi o poslih izven organiziranega trga, o plačilni nesposobnosti, o statusnih spremembah, o spremembah osnovnega kapitala in o drugih spremembah, ki se vpisujejo v sodni register, nadalje podatke o lastnikih borzno posredniške družbe, o njenih kapitalskih udeležbah v drugih borzno posredniških družbah, podatke o poslovalnicah, kadrovske sestavi borzno posredniških družb in o spremembah splošnih pogojev poslovanja. Borzno posredniške družbe so dolžne predložiti Agenciji tudi letno in polletno poročilo, če pa je družba zavezana k reviziji, tudi revidirano letno poročilo. Nadzor poslovanja pooblaščenih udeležencev se izvaja tudi preko informacijskega sistema Ljubljanske borze d.d. in Klirinško depotne družbe d.d.

Agencija s pregledovanjem teh poročil spremlja stanje v borzno posredniških družbah in bankah, tako sam status, kot opravljanje poslov z vrednostnimi papirji.

1.2.2.2. Zunanji nadzor

V letu 1997 je bil nadzor opravljen nad 11 borzno posredniškimi družbami.

1.2.2.3. Najpogosteje ugotovljene nepravilnosti

- neuskklajenost Splošnih pogojev poslovanja borzno posredniških družb s podzakonskimi akti (v treh družbah),
- neskljenjene oziroma neustrezne pogodbe o posredovanju oziroma o gospodarjenju s premoženjem strank (v šestih družbah),
- neustrezno sestavljeni posamezni dokumenti, ki jih prejme stranka - potrdilo o prejemu naročila, obračun opravljenih poslov (v šestih družbah),
- neizpolnjevanje kadrovskih pogojev (v eni družbi),
- neizpolnjeni pogoji za opravljanje hrambe materializiranih vrednostnih papirjev (v enem primeru),
- nepopolno in nepravilno vodenje poslovnih knjig in poslovnih evidenc (v sedmih družbah),
- neustrezno vodenje knjige naročil (v treh družbah),
- nezagotovljeno ločeno izkazovanje lastnih denarnih stanj in denarnih stanj strank ter ločeno izkazovanje denarnih stanj med posameznimi strankami (v treh družbah),
- neupravičeno razpolaganje z vrednostnimi papirji (prodaja, zastava) in denarnimi sredstvi strank v korist borzno posredniških družb ali drugih strank borzno posredniških družb (v šestih družbah),
- upravljanje premoženja strank na način, ki ga zakon ne dovoljuje (v eni družbi),
- opravljanje poslov dajanja posojil (v eni družbi),
- nepravilnosti pri gospodarjenju z vrednostnimi papirji strank glede vrste naložb strank (v štirih družbah),
- odpiranje računov vrednostnih papirjev strank in izvrševanje nalogov za preknjižbo oziroma zastavo vrednostnih papirjev, ne da bi bila preverjena identiteta stranke (v petih primerih).

1.2.2.4. Ukrepi, ki so bili izrečeni proti tem družbam

Borzno posredniškim družbam, pri katerih so bile ugotovljene nepravilnosti, je Agencija z odredbo naložila odpravo nepravilnosti. V enem primeru je hkrati odredila tudi začasno prepoved opravljanja vseh poslov zaradi neupravičenega razpolaganja z vrednostnimi papirji ter nepravilnega vodenja poslovnih knjig ter kasneje odvzem dovoljenja za opravljanje določenih poslov zaradi neizpolnjevanja kadrovskih pogojev.

1.2.3. Nadzor poslovanja družb za upravljanje, ki upravljajo pooblašene investicijske družbe

V letu 1997 je Agencija končala neposreden nadzor poslovanja v dveh družbah za upravljanje, ki sta upravljali pooblašene investicijske družbe. Eni izmed obeh družb za upravljanje, Dividi d.d., je v juliju 1997, zaradi ugotovitve hujše kršitve določb zakona o investicijskih skladih in družbah

za upravljanje o prepovedanih poslih z vrednostnimi papirji, Agencija odvzela dovoljenje za upravljanje investicijskih skladov. Družba za upravljanje se je na ukrep Agencije pritožila, vendar je Vrhovno sodišče Republike Slovenije v februarju 1998 odločbo Agencije potrdilo.

Obenem je v letu 1997 potekal redni nadzor poslovanja pooblaščenih investicijskih družb na podlagi pregleda trimesečnih in mesečnih poročil o poslovanju investicijskih skladov ter dnevnih poročil o medsebojnem trgovanju pooblaščenih investicijskih družb, Slovenskega odškodninskega sklada in Kapitalskega sklada pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Ta nadzor je bil posebej posvečen naložbam skladov, tako po vrsti naložb kot njihovi strukturi.

Drugi del tekočega nadzora nad poslovanjem pooblaščenih investicijskih družb se je nanašal na redno mesečno poročanje in obveščanje javnosti o poslovanju investicijskih skladov, ki je zajemal pregled podatkov o vseh osebah, povezanih z družbami za upravljanje, in sprotno spremljanje poročanja o drugih dejstvih in dogodkih, ki so se nanašali na pooblaščene investicijske družbe (seje nadzornih svetov, skupščine, spremembe statotov in pogodb o upravljanju ipd.).

1.2.4. Nadzor poslovanja družb za upravljanje, ki upravljajo vzajemne sklade

V letu 1997 je bilo težišče nadzora nad vzajemnimi skladi usmerjeno v postopke izdaje dovoljenj za upravljanje vzajemnih skladov. Večina vzajemnih skladov je v začetku leta 1997 poslovala še brez ustreznega dovoljenja za poslovanje. Dejstvo je namreč, da je bilo takrat na organiziranem trgu malo vrednostnih papirjev.

Glavni razlog, da je bilo v začetku leta dvanajst vzajemnih skladov brez dovoljenja, je bila večinoma neustrezna struktura naložb (zlasti premalo tržnih vrednostnih papirjev), ki pa se je s prihodom novih vrednostnih papirjev na Ljubljansko borzo izboljšala.

Iz tabele št. 1, stolpec odločba je razvidno, da so vse družbe za upravljanje, ki v začetku leta 1997 še niso imele dovoljenja za upravljanje vzajemnega sklada, to dovoljenje v letu 1997 tudi pridobile.

Tabela 1: Izdana dovoljenja za upravljanje vzajemnega sklada in izdana soglasja k spremembam pravil upravljanja ter dopolnitvam prospektov

Zap. št.	DZU	VS	Odločba ¹		Soglasje ²	
			Datum	Številka	Datum	Številka
1	Rdeča pika	Modra kombinacija	16.07.1996	27/18/AG-96	01.10.1997	53A/18/AG-97
2	Avip	Vipek	11.09.1996	27/5/AG-96	17.09.1997	53A/5/AG-97
3	Probanka DZU	Alfa	09.10.1996	27/17/AG-96	21.01.1998	53A/17/AG-97
4	KBM Infond	Hrast	05.02.1997	27/7/AG-97	17.09.1997	53A/7/AG-97
5	ABH DZU	Polžek	19.02.1997	27/1/AG-97	15.10.1997	53A/1/AG-97
6	ABH DZU	Zajček	19.02.1997	27/6/AG-97	15.10.1997	53A/6/AG-97
7	Kmečka DZU	Galileo	12.03.1997	27/3/AG-97	17.09.1997	53A/3/AG-97
8	Kmečka DZU	KD Bond	12.03.1997	27/19/AG-97	17.09.1997	53A/19/AG-97
9	Kmečka DZU	Rastko	12.03.1997	27/9/AG-97	17.09.1997	53A/9/AG-97
10	Vizija	Dolenjski vzajemni sklad	02.04.1997	27/12/AG-97	01.10.1997	53A/12/AG-97
11	LB Maksima	LBM Piramida	07.05.1997	27/2/AG-97	12.11.1997	53A/2/AG-97
12	Prifo	Pika	07.05.1997	27/8/AG-97	04.02.1998	53A/8/AG-97
13	Nika	Miha	03.09.1997	27/13/AG-97	3	3
14	Nika	Nika delniški	03.09.1997	27/14/AG-97	3	3
15	Nika	Nika SPD	03.09.1997	27/15/AG-97	3	3

- Opombe: (1) - Odločba o izdaji dovoljenja za upravljanje vzajemnega sklada
 (2) - Soglasje k spremembam pravil upravljanja ter dopolnitvam prospektov
 (3) - Pridobil dovoljenje po spremembah ZISDU tako, da so bila pravila in prospekt že usklajena

Celoten nadzor se je izvajal v Agenciji, s pomočjo pregledovanja poročil in obvestil, ki jih prejemo od zavezancev k poročanju, pregledovanjem lastnih baz podatkov, pregledovanjem borzno-informacijskega sistema ter informacijskega sistema klirinško depotne družbe.

Agencija ni prejela nobene pritožbe od občanov ali drugih institucij v zvezi s poslovanjem vzajemnih skladov.

Glede na lansko poročilo o delu Agencije, ko je bilo ugotovljeno bistveno izboljšanje vseh sestavin poslovanja vzajemnih skladov, razen neustrezne strukture naložb, lahko za leto 1997 ugotovimo, da je bila tudi struktura naložb usklajena s predpisi. Na organiziranem trgu se je namreč pomembno povečalo število vrednostnih papirjev.

Spremembe ZISDU so narekovale, da družbe za upravljanje uskladijo poslovanje vzajemnih skladov (npr.: ustanovitev odbora investitorjev; ažuriranje prospekta za javno ponudbo investicijskih kuponov ter pravil upravljanja vzajemnega sklada) z uveljavljenimi spremembami, do 10.8.1997. Kot je razvidno iz tabele št. 1 stolpec soglasja so vsi vzajemni skladi uskladili svoje poslovanje z novostmi, ki jih je prinesla sprememba ZISDU.

1.2.5. Nadzor KDD – Centralno klirinško depotne družbe d.d., Ljubljana

Agencija opravlja nadzor nad poslovanjem klirinško depotne družbe na podlagi 138. člena ZTVP. V letu 1996 vzpostavljeni sistem tekočega poročanja o določenih poslovnih zadevah klirinško depotne družbe se je izkazal za učinkovitega. V začetku leta 1997 je bila vzpostavljena neposredna računalniška povezava z informacijskim sistemom klirinško depotne družbe, ki se je

tekom leta nadgrajevala. Vzpostavljena povezava omogoča Agenciji neposreden dostop do podatkov, ki jih potrebuje za spremljanje poslovanja klirinško depotne družbe, zagotavlja pa ji tudi vrsto agregatnih podatkov, ki omogočajo boljši pregled trga vrednostnih papirjev. Poleg računalniške povezave Agencija prejema od klirinško depotne družbe še vrsto pisnih poročil o posameznih zadevah, ki ji omogočajo nadzor trga vrednostnih papirjev v celoti in tudi same klirinško depotne družbe. Tako je Agencija podatke iz revidiranega letnega poročila klirinško depotne družbe za leto 1996 uporabila kot osnovo pri potrditvi tarif klirinško depotne družbe v letu 1997, s takšno prakso pa bo nadaljevala tudi v bodoče.

Že v decembru 1996 opravljeni pregled poslovanja klirinško depotne družbe, pri katerem so sodelovali strokovnjaki iz National Securities Clearing Corporation (NSCC) iz New Yorka, se je v februarju 1997 končal z dokončnim poročilom, na podlagi katerega je Agencija predlagala klirinško depotni družbi določene dopolnitve pravil poslovanja, ki jih bo slednja upoštevala pri celoviti reviziji pravil poslovanja, predvidoma v prvi polovici leta 1998.

1.2.6. Nadzor Ljubljanske borze

Nadzor delovanja borze vrednostnih papirjev se izvaja predvsem s pregledovanjem poročil, ki jih Ljubljanska borza d.d. posreduje Agenciji ter s spremljanjem trgovanja preko borznega informacijskega sistema.

Agencija je v začetku leta 1997 Ljubljanski borzi predlagala spremembe borznih aktov v zvezi z naročilom s preudarkom, skupnim računom, postopkom razširitve kotacije vrednostnega papirja, sankcioniranjem izdajateljev v primeru neažurnega obveščanja o poslovnih dogodkih, reševanjem pritožb vlagateljev in v zvezi z nadzorom borze nad poslovanjem borznih članov.

Navedene spremembe borznih aktov so zajete v Pravilih in postopkih poslovanja borze, ki jih je Agencija potrdila v decembru 1997. Pravila in postopki poslovanja borze so nadomestila 7 splošnih aktov borze, ki so dotedaj urejali poslovanje Ljubljanske borze d.d..

2. IZDAJA DOVOLJENJ

2.1. Izdaja dovoljenj za poslovanje finančnih institucij

2.1.1. Investicijski skladi in družbe za upravljanje

Agencija je izdala:

- 2 dovoljenji za ustanovitev pooblaščenih investicijskih družb (preoblikovanje obstoječih pooblaščenih investicijskih družb),
- 5 dovoljenj za povečanje kapitala pooblaščenih investicijskih družb zaradi pripojitve drugih pooblaščenih investicijskih družb,
- 9 dovoljenj za zmanjšanje kapitala pooblaščenih investicijskih družb,

- 12 dovoljenj družbam za upravljanje za upravljanje vzajemnih skladov,
- 27 pooblaščenim investicijskim družbam je dala soglasje za zadolževanje.

Skupno število pooblaščenih investicijskih družb je na dan 31.12.1997 znašalo 60, družb za upravljanje pa 23.

Eni družbi za upravljanje je Agencija odvzela dovoljenje za opravljanje dejavnosti upravljanja investicijskih skladov in posebno dovoljenje za upravljanje pooblaščenih investicijskih skladov (Divida upravljanje investicijskih skladov d.d. Ljubljana, Dunajska 22, Ljubljana).

Legenda:

- poudarjen tekst = nov PID
- (P) = povečanje kapitala PID zaradi pripojitve drugih PID
- (-) = zmanjšanje kapitala PID
- (z) = zadolževanje PID
- (VS) = vzajemni sklad

AVIP DZU d.o.o., Kidričeva 7, 1000 Ljubljana,

- **PID Vipa Invest Nanos d.d.**

- **PID Vipa Invest Soča d.d.**

ABH DZU d.o.o., Slovenska 50, 1000 Ljubljana,

- Polžek (VS)

- Zajček (VS)

AKTIVA PDZU d.o.o., Dunajska 156 - WTC, 1000 Ljubljana,

- Aktiva Avant I d.d. (P - Aktiva Avant II d.d.)

ARKADA DZU d.o.o., Celovška 206, 1000 Ljubljana,

- Arkada Tri d.d. (-)

ATENA DZU d.o.o., Slovenska c. 56, 1000 Ljubljana

- Atena ena, d.d. (z)

- Atena dve, d.d. (z)

- Atena tri, d.d. (z)

AVIP DZU d.o.o., Kidričeva 7, 5000 Nova Gorica,

- Vipa Invest 3 d.d. (-)

- Vipa Invest d.d. (P - Vipa Invest 2 d.d. in Vipa Invest 3 d.d.)

CERTIUS DU d.d., Tivolska 50, 1000 Ljubljana,

- Certius I., d.d. (-)

DIVIDA DU d.d., Dunajska 22, 1000 Ljubljana,

- Kompas sklad 4, d.d. (-)

KBM INFOND DU d.o.o., Trg svobode 6, 2000 Maribor,

- Infond - Areh d.d. (z)

- Infond - Zlat d.d. (z) (P - Infond - Areh d.d., Infond - Center d.d., Infond - Stolp d.d.)

- Infond - Center d.d. (z)

- Infond - Stolp d.d. (z)

- Hrast (VS)

KMEČKA DRUŽBA ZA UPRAVLJANJE IS d.d., Miklošičeva 4, 1000 Ljubljana

- Kmečki sklad 4 d.d. (z)

- Kmečki sklad 3 d.d. (z)

- Kmečki sklad 2 d.d. (z)

- Galileo (VS)

- KD Bond (VS)

- Rastko (VS)

KREKOVA PDZU d.o.o., Slomškov trg 18, 2000 Maribor,

- Krekova PID Skala d.d. (z)

- LB MAKSIMA d.o.o., Šubičeva 2, 1000 Ljubljana,
 - Maksima 3, d.d. (-)
 - LBM Piramida (VS)
- NACIONALNA FINANČNA DRUŽBA d.o.o., Trdinova 4, 1000 Ljubljana
 - Prvi investicijski sklad d.d. (z)
 - Gorenjski investicijski sklad, d.d. (z)
 - Adriatic investicijski sklad d.d. (z)
 - Dolenjski investicijski sklad d.d. (z)
 - Štajerski investicijski sklad, d.d. (z)
- NIKA DU d.d., Slovenska 54, 1000 Ljubljana,
 - Miha (VS)
 - Nika delniški (VS)
 - Nika SPD (VS)
 - Nika PID 1 d.d. (-)
- POMURSKA DU, Trg zmage 7, 9000 Murska Sobota,
 - Pomurska investicijska družba d.d. (z) (P - Pomurska investicijska družba 2 d.d., Pomurska investicijska družba 3 d.d.)
- PRIFO, Upravljanje s skladi d.o.o., Pristaniška 8, 6000 Koper
 - Pika (VS)
- PRIMORSKI SKLADI d.o.o., Pristaniška 8, 6000 Koper,
 - Modra linija 2 d.d. (z)
 - Modra linija PID, d.d. (z)
 - Modra linija 3 d.d. (-)
- PROBANKA DU, Strossmayerjeva ul. 11, 2000 Maribor,
 - Zlata moneta d.d. (-)
- TRIGLAV DU d.o.o., Miklošičeva 17/V, 1000 Ljubljana,
 - Triglav PID, d.d. (z)
 - Triglav PID za Ljubljano in Zasavje d.d. (z)
 - Triglav PID za Dolenjsko in Posavje d.d. (z)
 - Triglav PID za Primorsko in Notranjsko d.d. (z)
 - Triglav PID za Štajersko in Koroško d.d. (z)
 - Triglav PID za Gorenjsko d.d. (z)
 - Triglav PID Ob Muri d.d. (z)
- VIZIJA d.o.o., Novi trg 5, 8000 Novo Mesto.
 - DPB Vizija d.d. (z) (-) (P - DBP Vizija 1 d.d.)
 - Dolenjski vzajemni sklad (VS)

2.1.2. Borzno posredniške družbe

Agencija ni izdala novih dovoljenj za poslovanje borzno posredniških družb.

Eni borzno posredniški družbi pa je bilo zaradi neizpolnjevanja pogojev odvzeto dovoljenje za opravljanje štirih vrst poslov.

V letu 1997 se je število pravnih oseb, ki imajo dovoljenje za opravljanje poslov z vrednostnimi papirji zmanjšalo iz 46 na 43. Agencija je družbi Intertimex d.o.o. na njeno pobudo odvzela dovoljenje, Banka Slovenije pa je odvzela dovoljenje za opravljanje poslov z vrednostnimi papirji LB-Pomurski banki d.d. ter LB- Splošni banki Velenje d.d.. Bankama je bilo dovoljenje odvzeto, ker sta postali članici bančne skupine Nove Ljubljanske banke, kajti zakon določa, da smejo banke, ki sestavljajo bančno skupino, opravljati posle z vrednostnimi papirji le preko ene banke.

Tudi v prihodnje se pričakuje zmanjševanje števila pravnih oseb z dovoljenjem za opravljanje poslov z vrednostnimi papirji, saj lahko tudi v bodoče pričakujemo oblikovanje povezav med že obstoječimi pravnimi osebami z dovoljenjem za opravljanje poslov.

2.2. Izdaja dovoljenj za javno ponudbo vrednostnih papirjev

Na področju javnih ponudb vrednostnih papirjev je Agencija izdala 20 dovoljenj za javno ponudbo vrednostnih papirjev, od tega 16 javnih ponudb delnic po zakonu o lastninskem preoblikovanju podjetij (ZLPP). Pri izdaji dovoljenj za javno ponudbo delnic po ZLPP je Agencija sodelovala s Slovensko razvojno družbo in Agencijo Republike Slovenije za prestrukturiranje in privatizacijo.

Tabela 2: Izdana dovoljenja za javno ponudbo vrednostnih papirjev

Zap. št.	Izdajatelj VP	Nominalna vrednost emisije	Vrsta VP / apoeni	Datum izdaje dovoljenja
1.	LB SB VELENJE d.d. Velenje	SIT 800.000.000	obveznice na ime	15. 1. 1997
			48.000 ap. po SIT 10.000	
			3.200 ap. po SIT 100.000	
2.	PEKARSTVO IN SLAŠČIČARSTVO KRUH KOPER d.d. Koper	SIT 104.500.000	delnice	5. 2. 1997
			-navadne na ime	
			104.500 ap. po SIT 1.000	
3.	IMP ČRPALKE d.d. Ljubljana	SIT 56.798.000	delnice iz ZLPP	16. 4. 1997
			-navadne na ime	
4.	ŽITO d.o.o. Ljubljana	SIT 545.700.000	delnice iz ZLPP	25. 4. 1997
			-navadne na ime	
			54.570 ap. po SIT 10.000	

5.	AGROKOMBINAT MARIBOR p.o. Maribor	SIT 108.949.000	delnice iz ZLPP	21. 5. 1997
			-navadne na ime	
			108.949 ap. po SIT 1.000	
6.	KMETIJSKI KOMBINAT PTUJ p.o. Ptuj	SIT 982.542.000	delnice iz ZLPP	21. 5. 1997
			-navadne na ime	
			982.542 ap. po SIT 1.000	
7.	NOVA LJUBLJANSKA BANKA d.d. Ljubljana	SIT 2.730.000.000	obveznica na ime	28. 5. 1997
		DEM 20.000.000	27.300 ap. po SIT 100.000	
			20.000 ap. po DEM 1.000	
8.	PODJETJE ZA VZDRŽEVANJE IN VARSTVO CEST p.o. Celje	SIT 78.539.000	delnice iz ZLPP	4. 6. 1997
			-navadne na ime	
			78.539 ap. po SIT 1.000	
9.	UPIMO GROUP d.d. Ljubljana	SIT 250.000.000	delnice	18. 6. 1997
			-navadne na prinosnika	
			250.000 ap. po SIT 1.000	
10.	BANKA VIPA d.d. Nova Gorica	DEM 4.000.000	obveznice na prinosnika	8. 7. 1997
			8.000 ap. po DEM 500	
11.	BANKA KOPER d.d. Koper	DEM 10.000.000	obveznice na ime	3. 9. 1997
			10.000 ap. po DEM 1.000	
12.	GRAD PRESTRANEK d.d. Prestranek	SIT 224.000.000	delnice	17. 9. 1997
			- navadne na prinosnika	
			28.000 ap. po SIT 8.000	

13.	GEA COLLEGE d.d.	SIT 100.000.000	delnice	17. 9. 1997	
	Ljubljana		- navadne na prinosnika		
			100.000 ap. po SIT 1.000		
14.	KREKOVA BANKA d.d.	DEM 7.000.000	obveznica na ime	1. 10. 1997	
	Maribor		14.000 ap. po DEM 500		
15.	AUTOCOMMERCE d.d.	DEM 22.300.000	obveznica na ime	15. 10. 1997	
	Ljubljana		22.300 ap. po DEM 1.000		
16.	DOLENJSKA BANKA d.d.	SIT 900.000.000	obveznica na ime	23. 10. 1997	
			Novo mesto		18.000 ap. po SIT 50.000
					19.000 ap. po DEM 500
17.	INTEREUROPA d.d.	SIT 7.210.700.000	delnice	29. 10. 1997	
			Koper		- navadne na ime
					7.210.700 ap. po SIT 1.000
18.	PROBANKA d.d.	SIT 900.000.000	obveznica na ime	12. 11. 1997	
	Maribor		18.000 ap. po SIT 50.000		
19.	MEDVEŠEK PUŠNIK d.d.	SIT 90.000.000	delnice	12. 11. 1997	
			Ljubljana		- navadne na ime
					90.000 ap. po SIT 1.000
20.	NIKA INVESTIRANJE IN RAZVOJ d.d.	SIT 1.000.000.000	zamenljiva obveznice na prinosnika	12. 11. 1997	
	Brežice		100.000 ap. po SIT 10.000		

2.3. Izdaja dovoljenj borznim posrednikom in članom uprav družb za upravljanje

V letu 1997 je Agencija organizirala 1 izpitni rok za opravljanje splošnega dela strokovnega izpita za pridobitev dovoljenja za opravljanje poslov z vrednostnimi papirji in opravljanja poslov člana uprave družbe za upravljanje, 4 izpitne roke za posebni del strokovnega izpita za pridobitev dovoljenja za opravljanje poslov z vrednostnimi papirji - posredovanja, trgovanja, posebnega borznega trgovanja ter po en izpitni rok za posebni del strokovnega izpita za opravljanje poslov z vrednostnimi papirji - upravljanje s finančnim premoženjem, odkupovanje in priprava novih izdaj, investicijsko svetovanje in opravljanje poslov člana uprave družbe za upravljanje.

V letu 1997 je Agencija na podlagi opravljenega splošnega dela izpita (zakoni s področja trga vrednostnih papirjev) ter posebnega dela izpita (strokovni izpit s področja upravljanja s finančnim premoženjem, investicijskega svetovanja, priprave novih izdaj vrednostnih papirjev in praktični del izpita za borzne posrednike na Ljubljanski borzi) izdala 18 dovoljenj borznim posrednikom za opravljanje borznoposredniških poslov, 8 borznim posrednikom pa je izdala dovoljenja za dodatne borznoposredniške posle.

Agencija je izdala 5 dovoljenj za opravljanje poslov člana uprave družb za upravljanje.

Na dan 31.12.1997 je v evidenci izdanih dovoljenj borznim posrednikov 229 oseb, v evidenci izdanih dovoljenj kandidatom za opravljanje poslov člana uprave družbe za upravljanje pa 53 oseb.

2.4. Soglasja Agencije k aktom Ljubljanske borze in KDD – Centralne klirinško depotne družbe

Agencija je na podlagi 78. člena ZTVP potrdila naslednje splošne akte oz. spremembe aktov Ljubljanske borze d.d. Ljubljana:

- Spremembe statuta Ljubljanske borze d.d. Ljubljana,
- Pravila o poslovanju s svežnji Ljubljanske borze d.d. Ljubljana,
- Pravila in postopke poslovanja Ljubljanske borze d.d. Ljubljana,
- Sklep o vsebini tečajnice borze,
- Sklep o vsebini prospekta za sprejem delnic investicijskih družb in delnic pooblaščenih investicijskih družb na organizirani trg vrednostnih papirjev.

Agencija je na podlagi 112. člena ZTVP potrdila en nov akt KDD - Centralne klirinško depotne družbe:

- Cenik osnovnih storitev KDD - Centralne klirinško depotne družbe.

3. PRIPRAVA PODZAKONSKIH AKTOV IN PREDLOGOV ZA SPREMEMBO ZAKONOV

3.1. Sprejeti podzakonski akti

V letu 1997 je Agencija sprejela 8 novih podzakonskih aktov in 4 spremembe in dopolnitve podzakonskega akta in sicer:

- Na podlagi določb **Zakona o trgu vrednostnih papirjev** je sprejela:
  - Sklep o opravljanju poslov z vrednostnimi papirji (Ur.l. RS, št. 23/97, 32/97 - popr, 42/97, 2/98)

Bistvene sestavine sklepa so:

- pravila varnega in skrbnega poslovanja borzno posredniških družb in bank,
- vodenje evidenc in hramba dokumentov v zvezi s posli z vrednostnimi papirji,
- poročanje borzno posredniških družb in bank Agenciji.

Sklep je v delu, ki se nanaša na pravila varnega in skrbnega poslovanja borzno posredniških družb in bank usmerjen v zaščito interesov investitorjev, saj predpisuje način poslovanja s strankami ter določa način vodenja poslovne dokumentacije. Sklep postavlja zahtevo po sklenitvi pogodbe s stranko o borznem posredovanju ter gospodarjenju z vrednostnimi papirji v pisni obliki, določa način sprejemanja naročil strank, zahteva posredovanje potrdila o prejemu naročila stranki, določa postopke borzno posredniške družbe ob odklonitvi sprejema naročila, opredeljuje način izvrševanja naročil strank, izvrševanje naročil s preudarkom, naročil za več strank, izročitev vrednostnih papirjev stranki, vodenje denarnih sredstev strank, vsebino obračuna o opravljenem poslu ter vodenje evidence naročil. Predpisano poročanje pooblaščenih udeležencev Agenciji omogoča učinkovitejši nadzor nad njihovim poslovanjem.

S spremembo sklepa (Ur.l. RS, št. 2/98) je bila postavljena zahteva, da mora borzno posredniška družba v svojem imenu in za račun strank skleniti pogodbo o deponiranju denarnih sredstev strank pri Banki Slovenije, s čimer je zagotovljena varnost denarnih sredstev strank v primeru stečaja borzno posredniške družbe.

- Sklep o poslovnih knjigah in poslovnih poročilih borzno posredniških družb (Ur.l. RS, št. 81/97)

S tem sklepom je podrobneje opredeljen način vodenja poslovnih knjig, evidenc in hramba dokumentov.

- Sklep o dopolnitvi Tarife o taksah in nadomestilih za odločanje o zahtevah za izdajo dovoljenj, soglasij in drugih zadevah (Ur.l. RS, št. 39/97)

Sklep pomeni uvedbo nadomestila za nadzor, ki ga plačujejo investicijski skladi.

- **Zakon o prevzemih (Ur.l. RS, št. 47/97, ZPRE)** je pričel veljati 15.8.1997. ZPRE pooblašča Agencijo, da nekatera vprašanja podrobneje uredi s podzakonskim aktom, kar je Agencija storila z naslednjimi podzakonskimi akti:

- Sklep o listinah, ki se priložijo vlogi za izdajo dovoljenja za ponudbo za odkup in o podrobnejši vsebini prospekta za odkup (Ur.l. RS, št. 56/97)

Sklep določa dokumentacijo in vsebino prospekta, ki jih je potrebno predložiti Agenciji v primeru dane ponudbe za odkup.

- Sklep o podrobnejši vsebini, načinu in rokih za objavo obvestil o pomembnejših poslovnih dogodkih (Ur.l. RS, št. 65/97)

Sklep določa na kakšen način javne družbe javnost seznanjajo z dogodki, ki bi lahko pomembno vplivali na ceno vrednostnih papirjev.

- Sklep o določitvi vzorca pooblastila za glasovanje na skupščini delniške družbe (Ur. l. RS, št. 67/97)

S sklepom je predlagan vzorec pooblastila, ki izpolnjuje zakonske zahteve glede vsebine pooblastila.

- Sklep o dopolnitvi Tarife o taksah in nadomestilih za odločanje o zahtevah za izdajo dovoljenj, soglasij in drugih zadevah (Ur.l. RS, št. 65/97)

Sklep pomeni dopolnitev tarife za odločanje na podlagi ZPRE.

- Na podlagi določb **Zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje** je sprejela:

- Sklep o revidiranju poslovanja investicijskih družb in pooblaščenih investicijskih družb (Ur.l. RS, št. 3/97, 7/97-popr.)

Sklep določa obseg in način revidiranja letnih računovodskih izkazov, knjigovodske vrednosti delnic, ugotavljanja skladnosti poročil in obvestil ter revidiranja stanja in delovanja internih kontrol investicijskih družb in pooblaščenih investicijskih družb.

- Sklep o revidiranju poslovanja vzajemnih skladov (Ur.l. RS, št. 3/97)

Sklep določa obseg in način revidiranja letnih računovodskih izkazov vzajemnih skladov, vrednosti enote premoženja, ugotavljanja skladnosti poročil in obvestil za javnost ter revidiranja stanja in delovanja internih kontrol.

- Sklep o določitvi pogojev za uvrstitev delnic pooblaščenih investicijskih družb na organiziran trg (Ur.l. RS, št. 17/97, 56/97)

Sklep določa, kateri pogoji morajo biti izpolnjeni za uvrstitev delnic pooblaščenih investicijskih družb na organiziran trg C in kateri za uvrstitev na organiziran trg – segment borzne kotacije A oziroma B.

- Sklep o spremembah in dopolnitvah Sklepa o določitvi postopka medsebojnega trgovanja pooblaščenih investicijskih družb, slovenskega odškodninskega sklada in kapitalskega sklada pokojninskega in invalidskega zavarovanja (Ur.l. RS, št. 42/97)

Sklep dodatno opredeljuje pravila medsebojnega trgovanja, ko gre za vrednostne papirje, ki so uvrščeni na katerega izmed javnih organiziranih trgov.

- Sklep o spremembah in dopolnitvah Sklepa o poročanju in obveščanju javnosti o poslovanju investicijskih skladov (Ur.l. RS, št. 3/97, 8/97, 56/97)

Sklep določa način in roke poročanja o poslovanju investicijskih skladov, in sicer o povezanih osebah in o drugih zadevah, ki se nanašajo na dejstva in dogodke, pomembne za poslovanje investicijskih skladov.

3.2. Predlogi za spremembo zakonov

Agencija je nudila strokovno/tehnično pomoč Vladi Republike Slovenije pri pripravi zakona o spremembah in dopolnitvah ZISDU ter pri pripravi predloga novega ZTVP.

4. POSTOPKI PRED SODIŠČI V ZVEZI Z DELOM AGENCIJE

Agencija na podlagi pooblastil v posameznih določbah ZTVP in ZISDU s podzakonskim aktom (predpisom), ki ga izda v obliki sklepa, podrobneje ureja posamezna vprašanja. Sodno varstvo zoper predpise, ki jih Agencija na podlagi zakonskih pooblastil izdaja, je zagotovljeno v postopku pred Ustavnim sodiščem Republike Slovenije.

Agencija tudi odloča o izdaji dovoljenj in soglasij, o odvzemu dovoljenj in o drugih posamičnih zadevah, določenih z ZTVP in ZISDU. Proti odločbi Agencije, izdani v posamični zadevi, je dopustna pritožba na Vrhovno sodišče Republike Slovenije.

Agencija je bila v zvezi s svojim delom v letu 1997 udeleženec v nekaj postopkih pred Ustavnim sodiščem Republike Slovenije (v nadaljevanju: Ustavno sodišče) in stranka v postopkih pri Vrhovnem sodišču Republike Slovenije (v nadaljevanju: Vrhovno sodišče) ter Okrožnim sodiščem v Ljubljani.

4.1. Ustavno sodišče Republike Slovenije

1. Družbi za upravljanje Divida, upravljanje investicijskih skladov d.d. Ljubljana (v nadaljevanju: Divida) je Agencija z odločbo izrekla ukrep odvzema dovoljenja za opravljanje dejavnosti upravljanja investicijskih skladov in posebnega dovoljenja za upravljanje pooblašcene investicijske družbe. Agencija je v odločbi ugotovila, da je bilo ravnanje Divide v nasprotju z določbami ZISDU o naložbah, ki narekujejo družbi za upravljanje, da v vsem uresničuje interese investicijskih skladov ter v nasprotju z določbami ZISDU o prepovedi poslov prodaje in nakupa vrednostnih papirjev med družbo za upravljanje in investicijskim skladom.

Zoper odločbo se je Divida pritožila, Vrhovno sodišče pa je pritožbo zavrnilo kot neutemeljeno in potrdilo odločbo Agencije z obrazložitvijo, po kateri ravnanje Divide pomeni kršitev prepovedi sklepanja poslov nakupa in prodaje vrednostnih papirjev med družbo za upravljanje in investicijskim skladom.

V zvezi s tem postopkom odvzema dovoljenja je Divida pri Ustavnem sodišču sprožila postopek za oceno ustavnosti in zakonitosti nekaterih določb ZTVP in ZISDU, in sicer

petega odstavka 112. člena, prvega odstavka 124. člena, drugega odstavka 111. člena ter prve alineje 114. člena ZISDU in drugega odstavka 161. člena ZTVP,

t.j. določb, ki napotujejo na uporabo določb zakona o pravnem postopku pri postopku odločanja v Agenciji; določb, ki omogočajo Agenciji kot organu nadzora pregled knjig, spisov in dokumentov družbe za upravljanje, ki se nanašajo na poslovanje investicijskih skladov ter določb, ki izključujejo pritožbo proti odredbi, ki jo Agencija izda v postopku nadzora nad poslovanjem investicijskih skladov in družb za upravljanje.

2. Ustavno sodišče je sprejelo v obravnavo ustavno pritožbo borzno posredniške družbe Dadas BPH d.d. Ljubljana in vlagateljev v vzajemne sklade Proficie Dadas d.d.,

zoper sklep Vrhovnega sodišča št. G 5/96 z dne 16.10.1996 v zvezi z odločbo Agencije za trg vrednostnih papirjev št. 21/6/odvz-96-2 z dne 16.7.1996.

Vrhovno sodišče je potrdilo odločbo Agencije, s katero je ta pritožnici odvzela dovoljenje za opravljanje poslov z vrednostnimi papirji, ker je zaključila, da je pritožnica storila najhujšo kršitev predpisov o poslovanju z vrednostnimi papirji, in sicer manipulacijo cen vrednostnih papirjev, s katerimi se trguje v borzni kotaciji. Ustavno sodišče bo presojalo ali je odločba Agencije zakonita v tistem delu, kjer ugotovljeno kršitev kvalificira kot tako, za katero je bilo možno in v konkretnem primeru utemeljeno izreči odvzem dovoljenja in, v primeru, da bi bila v tem delu odločba spoznana za nezakonito, ali bi taka nezakonitost odločbe lahko hkrati pomenila tudi kršitev kakšne ustavne pravice pritožnice.

4.2. Vrhovno sodišče Republike Slovenije

Vrhovno sodišče je v letu 1997 odločalo v zadevah, začetih na podlagi pritožb strank zoper odločbe Agencije izdanih v postopkih:

- **nadzora nad poslovanjem družbe za upravljanje in investicijskih skladov, ki jih upravlja:** Sodišče je pritožbo družbe za upravljanje Divida, upravljanje investicijskih skladov d.d., Ljubljana (udeleženec) zoper odredbo Agencije, s katero je udeležencu odredila odpravo v postopku nadzora nad poslovanjem udeleženca in investicijskih skladov, ki jih upravlja, ugotovljenih nepravilnosti, s pozivom na predložitev dokumentacije o poslovanju navedenih pravnih oseb, kot nedovoljeno zavrglo, saj zoper odredbo ni dovoljena pritožba, dovoljena pa je zoper odločbo, s katero se postopek nadzora zaključi. Agencija je Dividi po končanem postopku nadzora poslovanja z odločbo izrekla ukrep odvzema dovoljenja za opravljanje dejavnosti upravljanja investicijskih skladov in posebnega dovoljenja za upravljanje pooblašene investicijske družbe.

Zoper odločbo se je Divida pritožila. Vrhovno sodišče je pritožbo Divide zavrnilo kot neutemeljeno in potrdilo odločbo Agencije.

- **zaradi plačila stroškov nadzora borzno posredniške družbe:** Sodišče je pritožbi borzno posredniške družbe Perspektiva d.d., borzno posredniška družba, Metlika zoper odredbo o plačilu stroškov opravljenega nadzora ugodilo, odredbo Agencije delno razveljavilo ter zadevo v tem obsegu vrnilo Agenciji v novo odločanje. Zoper novo odločbo Agencije o odmeri stroškov nadzora, ni bilo pritožbe.

5. STIKI Z INVESTITORJI IN DRUGIMI INSTITUCIJAMI

Pri opravljanju svojih nalog in pristojnosti deluje Agencija z namenom zagotoviti pregledna pravila delovanja trga vrednostnih papirjev in graditi zaupanje investorjev v ta trg.

Zaradi izpolnjevanja te naloge, ki ji je podeljena z ZTVP, ZISDU in ZPRE se je Agencija tudi v letu 1997 pogosto odzivala javnosti, ki se kaže enkrat kot posamični investitor, drugič kot širša javnost ali pa kot pooblaščen udeleženec na trgu vrednostnih papirjev, kadar je le zaznala potrebo po dodatnih pojasnilih določb navedenih zakonov ali po opozorilih strokovni javnosti z namenom zagotoviti njihovo poslovanje v skladu s predpisi.

Aktivnosti Agencije na področju stikov z javnostjo je tudi za leto 1997 mogoče strniti v dva večja sklopa glede na ciljno publiko in namen sporočila, in sicer na komunikacijo z investitorji in širšo javnostjo ter na komunikacijo s pooblaščenimi udeleženci na trgu vrednostnih papirjev.

Investitorjem, malim kot tudi institucionalnim, so bila namenjena **sporočila za javnost**, s katerimi se je Agencija **odzivala na aktualne dogodke z dodatnimi pojasnili** - npr. o novostih v zvezi z novimi pravili poslovanja borzno posredniških družb, o upravljalških provizijah družb za upravljanje, pojasnila ob preoblikovanju pooblaščenih investicijskih družb v redne delniške družbe, ki ne sodijo več pod nadzor Agencije ter ob tem **opozarjala na previdnost delničarjev pooblaščenih investicijskih družb**, da se pred glasovanjem na skupščinah delničarjev seznanijo s posledicami sprejetih sklepov o statusnih spremembah teh družb. Investitorjem so bili namenjeni pozivi, naj ne prodajajo vrednostnih papirjev, ki še niso uvrščeni v trgovanje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev. Družbe za upravljanje je Agencija pozvala, da čimprej

zagotovijo izdajo delnic pooblaščenih investicijskih družb z vknjižbo v klirinško depotno družbo, saj delnice do vknjižbe v klirinško depotni družbi niso izdane in z njimi imetnik ne more prosto razpolagati. Uvrstitev delnic pooblaščenih investicijskih družb na izvenborzni trg C bi prispevala k odpravi sivega trga in hkrati k optimiranju cene teh delnic.

Agencija je obravnavala tudi nekaj prijav občanov glede nepravilnosti v zvezi s pooblastili za zastopanje in uresničevanje glasovalnih pravic delničarjev na skupščinah delniških družb, pa tudi glede poslovanja borzno posredniških družb v zvezi z opravljanjem poslov posredovanja in upravljanja premoženja strank. Agencija je **pojasnjevala** pravice iz delnic in možnosti prodaje delnic, pravice in obveznosti strank pri dajanju naročil borzno posredniškim družbam za nakupe ali prodaje vrednostnih papirjev ter dejavnost klirinško depotne družbe.

Agencija je v letu 1997 organizirala tri **tiskovne konference**, katerih namen je bil:

- predstavitev novosti, ki jih prinaša dopolnjevanje ureditve na področju trga vrednostnih papirjev s tem, da se že upoštevajo smernice Evropske unije in pridružitveni sporazum Slovenije z Evropsko unijo, hkrati pa se ureditev dopolnjuje predvsem v tistih točkah, kjer je praksa pokazala, da je pomanjkljiva in nedorečena;
- predstavitev novega zakona o prevzemih, katerega namen je zavarovanje interesov manjšinskih delničarjev v primerih, ko pride do kupovanja kontrolnih upravljavskih deležev v javnih družbah;
- podatki javnosti izčrpnjši pregled njenega dela v letu 1997. Agencija je:
  - izdala zadnja dovoljenja za javno prodajo vrednostnih papirjev podjetjem, ki so se lastninsko preoblikovala, saj je veljavnost lastninskih certifikatov prenehala s 30.6.1997 ter že pričela izdajati dovoljenja za nadaljnje javne ponudbe bank in podjetij;
  - sprejela kar nekaj podzakonskih predpisov, ki omogočajo operativno izvedbo zakona o prevzemih ter aktivno sodelovala pri pripravi besedila sprememb zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje. Pomemben je tudi sprejem predpisa, ki omogoča učinkovitejši nadzor poslovanja borzno posredniških družb ter predpisa, s katerim je določila pogoje za uvrstitev delnic pooblaščenih investicijskih skladov na organizirani trg.

Pooblaščenim udeležencem na trgu vrednostnih papirjev, javnim družbam, družbam za upravljanje, investicijskim skladom, je Agencija v letu 1997 posredovala **stališča strokovnega sveta** oziroma **pojasnila določb ZTVVP, ZISDU** in na njuni podlagi izdanih **podzakonskih aktov** ter glede izvajanja določb ZPRE.

Obravnavana problematika se nanaša pretežno na uvedbo novih računovodskih rešitev v borzno posredniških družbah, javne prodaje vrednostnih papirjev, prenosljivost vrednostnih papirjev pooblaščenih investicijskih skladov, pooblastila za zastopanje in glasovanje delničarjev na skupščinah delniških družb, zadolževanje in stroške upravljanja pooblaščenih investicijskih skladov ter možnosti in dopustnosti njihovih naložb.

Agencija je pri svojem delu povabila k sodelovanju Združenje članov borze - GIZ v okviru priprave sklepa o poslovnih knjigah in poslovnih poročilih borzno posredniških družb z dodatnimi analitičnimi konti, sklepa o opravljanju poslov z vrednostnimi papirji - s poudarkom na poročanju Agenciji ter predpisa o kapitalski ustreznosti borzno posredniških družb.

Agencija je aktivno sodelovala tudi z Združenjem družb za upravljanje investicijskih skladov - GIZ in sicer pri pripravi projekta elektronskega poročanja družb za upravljanje Agenciji, pri prizadevanjih slednje, da bi vse družbe za upravljanje čimprej zagotovile vpis (izdajo) delnic pooblaščenih investicijskih družb v klirinško depotno družbo ter pri zaznanih kršitvah pri poslovanju družb za upravljanje. Agencija je združenju posredovala pojasnila v zvezi z izvajanjem ZISDU, ZPRE ter mnenja glede dopustnosti naložb in pokrivanja stroškov upravljanja pooblaščenih investicijskih družb.

6. PRIPRAVA REGISTROV IN DRUGIH JAVNIH PODATKOV

Po 26. členu ZTVP Agencija vodi register izdanih dovoljenj za javno ponudbo, register prospektov in register vrednostnih papirjev, izdanih na podlagi javne ponudbe. Ti registri so dostopni javnosti.

Na podlagi 145. člena ZTVP je Agencija izdala sklep o obveščanju o poslih z vrednostnimi papirji, ki jih sklepajo osebe, ki imajo dostop do notranjih informacij, in dostopnosti teh podatkov (Ur.l. RS 30/96). S sklepom se je Agencija obvezala voditi register o poslih, ki so predmet tega poročanja.

Vsebina javnih registrov:

Register izdanih dovoljenj vsebuje naziv izdajatelja vrednostnega papirja, nominalno vrednost posameznega vrednostnega papirja, vrsto vrednostnega papirja in datum izdaje dovoljenja.

Register prospektov vsebuje seznam in posnete prospekte izdajateljev vrednostnih papirjev na podlagi javne ponudbe.

Register vrednostnih papirjev vsebuje matično številko in naziv izdajatelja vrednostnega papirja, oznako vrednostnega papirja, ISIN oznako vrednostnega papirja, podatek o številu vrednostnih papirjev, nominalni vrednosti in skupni nominalni vrednosti.

Register o poslih insiderjev vsebuje podatke o poslih z vrednostnimi papirji, ki jih sklepajo osebe, ki imajo dostop do notranjih informacij: ime ali firma zavezanca, vrednostni papir, količina, cena, skupna vrednost posla in datum transakcije.

V letu 1997 so se nadaljevale aktivnosti za vzpostavitev navedenih javnih registrov v elektronski obliki.

Dr. Dušan Mramor l.r.
Predsednik strokovnega sveta